

Verslag bijeenkomst jaarthema 2015/2016

'De balans tussen werk, zorg en invloed'

13 juni 2015, Reehorst, Ede

“De balans tussen werk, zorg en invloed”. Het blijft een actueel thema.

In 2013 zei Minister Asscher: “Het patroon waarbij de vrouw de meeste zorgtaken vervult, is nog lang niet doorbroken. De impliciete code dat het toch bedenkelijk is als een moeder voltijd werkt, blijkt hardnekkig. Ook dit kost de samenleving geld. Het laat veel carrières en dus veel talent onderbenut, en heel veel Nederlandse vrouwen zijn niet economisch zelfstandig”.

Ongeveer 1/3 deel van het inkomen in Nederland wordt verdiend door vrouwen, en dus 2/3 deel door mannen. Vrouwen verrichten veruit de meeste zorgtaken. Het gaat echter niet alleen om de combinatie van werk en zorg. Ook het aantal vrouwen op posities waar besluiten genomen moeten worden (bv in de politiek, in raden van bestuur) blijft achter.

Opening door Josine Westerbeek-Huitink, voorzitter CDAV

Josine Westerbeek-Huitink opent het inhoudelijke deel van de Ledendag met als thema ‘De balans tussen werk, zorg en invloed’. Een onderwerp dat ook 20 jaar geleden al op de agenda stond, maar nog steeds actueel is.

Presentatie door Mirjam Maasdam-Hoevers, fractievoorzitter CDA Provincie Utrecht

Mirjam begint eerst met een aantal cijfers. In 1969 werkte de Nederlandse vrouw gemiddeld 29 uur en nu gemiddeld 21 uur. Voor de mannen is het gemiddelde aantal uren gedaald van 38 naar 32. Het gemiddelde aantal uren dat vrouwen aan het huishouden besteden is in die periode gedaald van 35 naar 23 uur.

52% van de vrouwen is niet economisch zelfstandig.

Het aandeel van vrouwen in de politiek is ongeveer 1/3. Variërend van 28% tot 38% in de Volksvertegenwoordigende organen.

De Top 100 van het bedrijfsleven telt slechts 10% vrouwen aan de top.

Van de hoogleraren is 16% vrouw. In de rechtelijke macht is dat 56%.

Vervolgens draagt Mirjam een aantal punten aan voor de discussie:

- Bij de Talentacademie kwam de vraag op: hoe blijven vrouwen tussen 30 en 50 actief? Moeten de eisen anders worden bv door flexibelere verbanden ipv het binden in besturen voor meerdere jaren?

- Vrouwen en vooral jonge vrouwen moeten zich realiseren dat je altijd de stap naar economische zelfstandigheid moet kunnen zetten. Het leven is niet altijd de roze wolk.
- Besluitvorming is beter als er een divers bestuur is.
- Zou de oorzaak liggen in de neutraliteit van Nederland in de Eerste Wereldoorlog? De mannen hoefden niet te vechten dus de vrouwen hoefden niet de takken van de mannen over te nemen.
- Minister Jet Bussemaker had gezegd: “wij hebben in vrouwen geïnvesteerd, zij moeten dus iets terug doen in de vorm van betaald werk”. In een artikel in Trouw heeft Mirjam samen met Mona Keijzer aangegeven dat het niet alleen om betaald werk gaat, maar ook om het huishouden, de zorg, de kinderen. In het gesprek aan tafel thuis moet het gaan om gelijkwaardigheid en niet per se om gelijkheid.
- Vrouwen moet je “verleiden” om te gaan werken door er voor te zorgen dat het ook kan bv door goede kinderopvang of verlengde schooldagen.
- De carrière moet niet alleen een stijgende lijn hoeven te zijn. Je moet er ook tijdelijk tussenuit kunnen stappen en op een later moment weer instromen.
- Vrouwen moeten elkaar supporten: accepteer dat vrouwen de keuzes maken die ze maken. Vrouwen hebben ook echte supporters nodig bv in selectiecommissies.
- 20 jaar geleden was dit al een thema, maar het is nu nog steeds urgent.

Ronde tafelgesprek geleid door Josine Westerbeek-Huitink

Toos Jongma-Roelants, o.a. voorzitter CDAV 1991 - 1995, geeft aan dat de faciliteiten 20 jaar geleden veel minder waren. En nog verder daarvoor: zij moest ontslag nemen toen er kinderen kwamen. Economische zelfstandigheid was een “vies” woord in het CDA 20 jaar geleden. Laat ze het maar binnen het gezin oplossen. Een van de quotes uit die tijd: “vrouwen moeten ook leren meer vrijwillig te doen”.

Als voorzitter van het CDAV heeft ze veel vrouwen aangedragen voor de lijsten en functies. Het hielp wel, maar het werd niet in dank afgenomen. Wat

wel geholpen heeft is de vergoeding voor gemeenteraadsleden en leden provinciale staten. Daarvoor was dat niet zo aantrekkelijk.

Josine memoreert dat Ruth Peetoom heeft gezegd dat ze van Toos Jongma heeft geleerd om in de politiek gewoon van alles aan te pakken.

Geeske Telgen-Swarts, o.a. lid landelijk bestuur PCOB, heeft niet een vrouw die zij als voorbeeldfiguur ziet. Als zij bv kijkt naar haar moeder die werkte, waardoor er vaak meisjes aan huis waren, dan vond ze dat als kind niet altijd leuk. Maar aan de andere kant straalde haar moeder daarmee uit: jullie kunnen dit later ook.

Geeske heeft zich onlangs verdiept in het leven van de vrouw van Bach. Zij kopieerde al het werk van haar man. Een hardwerkende vrouw dus.

Hilde Kaemingk, o.a. CDA raadslid Zeist, ziet deze eeuw als een eeuw van kansen voor vrouwen. In haar werk bij de bank zijn er goede faciliteiten bv voor wat betreft flexwerken en thuis werken.

Politiek is voor haar verslavend. In Zeist bestaat de fractie uit 4 vrouwen. De tijdsinvestering in het raadswork is enorm. Bovendien wordt aanwezigheid verwacht op vreemde tijden zoals dinsdag om 14.00 uur.

Mirjam Maasdam-Hoevers, o.a fractievoorzitter CDA Provincie Utrecht, geeft aan dat er vergaderingen zijn vanaf 9.30 uur tot soms wel 1.30 uur 's nachts. Daar zou je vanaf moeten. De uitdrukking van Ruth Peetoom "be there" kan gewoon niet altijd.

Enkele reacties uit de zaal:

- Doe zelf ook aan verwachtingenmanagement
- Omdat er te weinig vrouwen zijn, wordt er ook geen rekening met ze gehouden.
- Als mannen fulltime werken, dan kunnen ze niet aanwezig zijn. Waarom wordt dan wel van vrouwen verwacht dat ze altijd aanwezig zijn.

Hilde geeft aan dat haar baas 2 tot 3 avonden in de week weg wil zijn. Dat zou ook goed zijn voor mannen in plaats van de 5 tot 6 avonden.

Toos geeft aan dat mannen soms moeite hadden om vrouwen serieus te nemen op hun deskundigheid. Josine vult daar op aan, dat je je daar ook zelfbewust van moet zijn en dat vrouwen elkaar ook moeten steunen in de vergadering.

In de zaal wordt bepleit om het belang van de economische zelfstandigheid goed onder de aandacht te brengen.

- Er is geen vangnet voor vrouwen als je 'narigheid' overkomt zoals scheiding, ziekte, overlijden. Niet alleen voor jezelf, maar ook voor je kinderen.
- Het heeft ook consequenties voor je pensioen.
- En hoe zakelijk het misschien ook klinkt, maar regel het ook bij het trouwen.
- Je kunt economische zelfstandigheid ook als iets positiefs zien, niet die afhankelijkheid.
- In het onderwijssysteem zou je er al aandacht aan moeten besteden. Opleiding is dus erg belangrijk, want je moet later wel degelijk aan de bak.
- De verdeling van de zorgtaken tussen mannen en vrouwen in een gezin kan je ook voordoen binnen het gezin
- Door de globalisering en de vergrijzing is de druk op het werken door vrouwen heel hoog
- Besef dat in het carrièreperspectief de golfbeweging van de "levenscyclus" zit.
- De "iets terugdoen" discussie moeten we niet hebben.

Mirjam geeft aan dat bij het actief verleiden ook andere manieren van vergaderen gestimuleerd moeten worden. Ook telefonisch vergaderen gaat sneller bv een half uur ipv met 6 mensen naar Utrecht rijden om dan 2 uur bij elkaar te zitten. En je moet niet altijd aardig gevonden willen worden.

Geeske geeft aan dat bij de PCOB meer vrouwelijke leden zijn, maar dat er maar 1 vrouw in het bestuur zit. Zij geeft ook aan dat zij ervaart dat jonge mensen niet alleen maar een carrière willen, maar ook welzijn.

Hilde geeft daarop aan dat de jonge generatie bezittingen minder belangrijk vinden, ze willen dingen ervaren (experience) en flexibel zijn. Er zijn zo veel keuzes: reizen, carrière, sporten, gezin. Zij vraagt zich af waarom zoveel vrouwen kiezen voor de zorg als baan? Het is zwaar werk, onregelmatig en soms slecht betaald. In de financiële sector waar zij werkt, zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden veel beter.

Toos geeft aan dat er gelukkig steeds meer mannen in de zorg gaan werken en dat de zorg niet alleen meer voor de patiënt, maar ook voor de partner is.

Geeske vindt de participatiesamenleving een mooi woord, maar je blijft toch voor een belangrijk deel afhankelijk van je familie. En kinderen wonen niet altijd in de buurt.

Mirjam maakt zich vanuit haar werk bij Zorgverzekeraars Nederland zorgen over de toekomst van de Zorg in financieel opzicht.

Op de slotvraag "Wat is jouw droom voor de wereld op dit gebied voor over 20 jaar" komen de volgende antwoorden.

Toos: de maatschappij is relaxter, de vechtmentaliteit is minder.

Hilde: 1% van het vermogen wereldwijd is nu in handen van vrouwen. Dat zou dan 30% moeten zijn.

Mirjam: de harmonie is terug, het knokken is eruit.

Geeske: een betrokken samenleving gedragen door vrouwen en mannen waar welzijn prioriteit heeft.

Afronding door Josine Westerbeek-Huitink

Josine geeft aan wat vervolgproces is:

- Bijeenkomsten in diverse provincies
 - Uitnodiging via de provincie
 - Vermeld op www.cda.nl/cdav
- Fotowedstrijd via Social Media na de zomervakantie
 - Twitter <https://twitter.com/CDAvrouwen>
 - Facebook <https://nl-nl.facebook.com/pages/CDA-Vrouwen/126610040778308>

- en binnenkort ook op Instagram

Vervolgens bedankt zij Toos, Mirjam, Geeske en Hilde voor hun deelname en sluit de bijeenkomst.

